

Samordningskansliet
 Charlotte Funseth
 Tfn: 063-14 75 51
 E-post: charlotte.funseth@regionjh.se

2015-04-02

ORGAN: **Regionfullmäktige**
 DATUM: 2015-04-14--15
 PLATS: Peterson-Berger Hallen, OSD, Krondikesvägen 93, Östersund

ÄRENDEFÖRTECKNING

Sida

Tisdag 14 april 13.00

1. Sammanträdets öppnande, upprop
2. Val av justerare och tid för justering
3. Fastställande av föredragningslista
4. Fullmäktiges presidiums information 3
5. Förtroendemannautbildning: Folkhälsa och Hälsovalet/beställd vård 4
6. Meddelanden om nya ledamöter och ersättare i regionfullmäktige (RS/214/2015) 5
7. Inkomna motioner och medborgarförslag (RS/14/2015) 6
8. Anmälan av interpellationer och frågor (RS/13/2015) 7
9. Regionstyrelsens rapport till fullmäktige (RS/9/2015) 8
10. Nämndernas och revisionens rapporter till fullmäktige (RS/10/2015) 9
11. Redovisning och svar på revisorernas granskningsrapporter (RS/721/2015) 10
12. Regionfullmäktiges sammanträdestider för 2016 (RS/435/2015) 11
13. Mätning av talartid regionfullmäktige (RS/304/2015) 12
14. Framställan om justering av anslaget för revisionsverksamheten år 2015 (RS/188/2015) 13
15. Kvalitetspolicy Region Jämtland Härjedalen (RS/103/2015) 15
16. Införande av egen vårdbegäran (RS/219/2015) 16

Onsdag 15 april 08.00

17. Allmänhetens frågestund (RS/11/2015) 18
18. Allmänhetens frågor om årsredovisningen (RS/710/2015) 19
19. Svar på medborgarförslag från Teresa Christiansson om avtal om klimatvård (RS/40/2015) 20

20. Fullmäktiges frågestund (RS/12/2015)	22
21. Årsredovisning/årsbokslut 2014 (RS/204/2015)	23
22. Årsredovisning 2014 - Landstingets revisorer (RS/194/2015)	25
23. Årsredovisning 2014 för Patientnämnden (RS/229/2015)	27
24. Ansvarsprövning 2014 (RS/623/2015)	28
25. Framtida struktur för folktandvården (RS/73/2015)	29
26. Ägarskap av Norrtåg AB (RS/331/2015)	37
27. Överföring av Länstrafiken i Jämtlands län AB till regional utveckling inom Region Jämtland Härjedalen (RS/339/2015)	40
28. Justering av Norrlandsresans taxa (RS/466/2015)	44
29. Varumärkesarkitektur för Region Jämtland Härjedalen (RS/100/2015)	46
30. Grafisk profil för Region Jämtland Härjedalen (RS/426/2015)	48
31. Svar på motion från Monalisa Norrman (V) om förändringar i beviljade assistanstimmar i länet (RS/76/2015)	49
32. Svar på motion från Thomas Andersson (C) om satsning på förnybar solenergi (RS/471/2015)	51
33. Valärenden 2015 (RS/1/2015)	53
34. Svar på interpellationer och frågor (RS/13/2015) ()	54

4. Fullmäktiges presidiums information

5. Förtroendemannautbildning: Folkhälsa och Hälsovalet/beställd vård

6. Meddelanden om nya ledamöter och ersättare i regionfullmäktige (RS/214/2015)

Regionfullmäktige fattade den 10-11 februari 2015 beslut om att be Länsstyrelsen i Jämtlands län att göra en ny röstsammanräkning för utse ersättare för Lisa Fröbel (S).

Länsstyrelsen meddelar i protokoll den 10 mars 2015 att Björn Karlsson (S) från och med 4 mars utses till ny ersättare i Lisa Frøbels (S) ställe.

7. Inkomna motioner och medborgarförslag (RS/14/2015)

1. Motion från Peter Johansson (SD) om eventuell anställning av avancerade specialistsjuksköterskor (RS/382/2015) har fördelats till regionstyrelsen. Motionen ska besvaras senast vid regionfullmäktiges sammanträde i juni 2015.
2. Motion från Peter Johansson (SD) om att ge tandläkare större möjligheter att anmäla barnmisshandel (RS/392/2015) har fördelats till regionstyrelsen. Motionen ska besvaras senast vid regionfullmäktiges sammanträde i juni 2015.
3. Motion från Susanné Wallner (M) om återkoppling från sjuksköterskor som valt att avsluta sin anställning hos Region Jämtland Härjedalen (RS/391/2015) har fördelats till regionstyrelsen. Motionen ska besvaras senast vid regionfullmäktiges sammanträde i juni 2015.
4. Medborgarförslag från Ann-Chatrine Ramstedt om att ta bort besöksavgiften för mammografiundersökningar (RS/568/2015) har fördelats till regionstyrelsen. Medborgarförslaget ska besvaras senast vid regionfullmäktiges sammanträde i juni 2015.
5. Motion från Susanné Wallner (M) om att utreda förutsättningarna för att införa en förmånsportal (RS/609/2015) har fördelats till regionala utvecklingsnämnden. Motionen ska besvaras senast vid regionfullmäktiges sammanträde i oktober 2015.

8. Anmälan av interpellationer och frågor (RS/13/2015)

Interpellationer

1. Interpellation från Mats El Kott (FP) om dammsäkerhet (RS/342/2015).
Regionfullmäktige medgav den 10-11 februari 2015 att interpellationen får ställas.
2. Interpellation från Susanné Wallner (M) om mångbesöksmodellen (RS/610/2015)
3. Interpellation från Marianne Larm-Svensson (C) om fortbildning av vårdpersonal (RS/621/2015)
4. Interpellation från Joel Nordkvist (M) om psykiska hälsan hos unga kvinnor (RS/644/2015)
5. Interpellation från Margareta Gladh (M) om möjligheter att utbilda undersköterskor till sjuksköterskor (RS/643/2015)
6. Interpellation från Lars-Erik Olofsson m.fl. (KD) om fortsatta driften av Rett Center (RS/690/2015)
7. Interpellation från Lars-Erik Olofsson m.fl. (KD) om säkerställande av en fungerande sjukvård under sommaren 2015 (RS/691/2015)
8. Interpellation från Lars-Erik Olofsson m.fl. (KD) om den allvarliga situationen inom primärvården (RS/692/2015)

Frågor

9. Fullmäktige fråga från Marianne Larm Svensson (C) om ersättningar till privata vårdgivare som avser 2011 års verksamhet (RS/703/2015)

9. Regionstyrelsens rapport till fullmäktige (RS/9/2015)

10. Nämndernas och revisionens rapporter till fullmäktige (RS/10/2015)

Regionala utvecklingsnämnden

Vårdvals-nämnden

Patientnämnden

Regionens revisorer

11. Redovisning och svar på revisorernas granskningsrapporter (RS/721/2015)

- Revisionsrapport – Förstudie av kvalitet i vården, vårdrelaterade infektioner (RS/299/2015)

12. Regionfullmäktiges sammanträdestider för 2016 (RS/435/2015)

Protokollsutdrag från fullmäktiges presidium 2015-03-31, § 32 Regionfullmäktiges sammanträdestider för 2016 (RS/435/2015)

Ärendebeskrivning

Enligt arbetsordningen för regionfullmäktige ska fullmäktige årligen bestämma när ordinarie sammanträden ska hållas. Regionfullmäktige sammanträder vid fem tillfällen under 2016. Årsbokslutet för 2015 behandlas under sammanträdet i april, delårsboksluten i juni och oktober och regionplanen i juni och november.

Regiondirektörens förslag

1. Fullmäktiges presidium föreslår regionfullmäktige

Följande sammanträdesdagar fastställs för regionfullmäktige 2016:

9-10 februari
12-13 april
14-15 juni
18-19 oktober
22-23 november

2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

FULLMÄKTIGES PRESIDUMS BESLUT

1. Fullmäktiges presidium föreslår regionfullmäktige

Följande sammanträdesdagar fastställs för regionfullmäktige 2016:

9-10 februari
12-13 april
14-15 juni
18-19 oktober
22-23 november

2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Utdrag till

Kommunerna inom Jämtland Härjedalen

13. Mätning av talartid regionfullmäktige (RS/304/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-02-24—25, § 62 Mätning av talartid regionfullmäktige

Ärendebeskrivning

Protokollsutdrag från beredningen för demokrati och folkhälsa 2014-11-18, § 29.

Ärendebeskrivning

Beredningen för demokrati och folkhälsa har av fullmäktige fått i uppdrag att kontinuerligt följa upp jämlikheten för de förtroendevalda i landstinget med att bland annat mäta talartid vid några av landstingsfullmäktiges sammanträden.

I den nya politiska organisationen som beslutades av fullmäktige i april 2014 har fullmäktigeberedningar tagits bort. Beredningarna upphör den sista december 2014. Den nya organisationen börjar gälla den 1 januari 2015 samtidigt som Jämtlands läns landsting tillsammans med Regionförbundet Jämtland bildar Region Jämtland Härjedalen.

Mätning av talartid vid regionfullmäktige föreslås hanteras av regionstyrelsen från och med 2015-01.

Förslag till beslut

Beredningen för demokrati och folkhälsa föreslår regionfullmäktige.

Mätning av talartid vid regionfullmäktige hanteras från och med 2015-01 av regionstyrelsen.

Beslut av beredningen för demokrati och folkhälsa

Beredningen för demokrati och folkhälsa föreslår regionfullmäktige.

Mätning av talartid vid regionfullmäktige hanteras från och med 2015-01 av regionstyrelsen.

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Mätning av talartid vid regionfullmäktige hanteras från och med 2015-01 av regionfullmäktiges presidium.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Mätning av talartid vid regionfullmäktige hanteras från och med 2015-01 av regionfullmäktiges presidium.

14. Framställan om justering av anslaget för revisionsverksamheten år 2015 (RS/188/2015)

Ärendebeskrivning

Protokollsutdrag från särskilda budgetberedningen 2015-03-31, § 15, om framställan om justering av anslaget för revisionsverksamheten år 2015.

Revisorerna i Region Jämtland Härjedalen har i skrivelse den 19 januari 2015 äskat om tilläggsanslag på 400 000 kronor för revisionsverksamheten 2015. Revisorerna anger som skäl till begäran att revisorerna vid tiden för den ursprungliga budgetframställan saknade uppgifter om regionbildningens konsekvenser för revisionsuppdraget. Förändringarna i den politiska organisationen efter valet var heller inte kända. Dessutom står revisionskontoret inför en nyrekrytering av revisionsdirektör under året.

Revisorerna bedömer att kostnaderna för revisionsverksamheten 2015 kommer att öka utifrån följande anledningar:

- Utökad revisionsuppdrag med två nämnder (Regionala utvecklingsnämnden samt Vårdvalsnämnden)
- Utökning av revisionskollegiet med två ledamöter från och med 2015
- Dubbla revisorskollegium under 1:a kvartalet 2015
- Ökad arvodesersättning för ordförande och vice ordförande
- Rekrytering av ny revisionsdirektör

Särskilda budgetberedningen föreslog på sitt möte den 3 juni 2014, § 15, att budgeten för revisionen 2015 skulle fastställas till 5 100 000 kronor. Revisorerna hade begärt 5 400 000 kronor. Revisorerna angav bland annat en utökning av uppdrag i samband med regionbildningen som skäl för ökat anslag. Särskilda budgetberedningen gjorde bedömningen att ytterligare uppgifter som kommer att tillföras regionen i samband med regionbildningen inte behövde påverka omfattningen av revisorernas uppdrag och att det ekonomiska läget gjorde det svårt att motivera en utökning av ramen. Landstingsfullmäktige fastställde budgeten till 5 100 000 kronor.

Den ekonomiska situationen för Region Jämtland Härjedalen har försämrats ytterligare sedan juni 2014. Jämtlands läns landstings resultat år 2014 var -161,8 miljoner kronor. Fullmäktiges resultatkrav för året var +10,8 miljoner kronor. Budgetavvikelsen blev -172,6 miljoner kronor. Den månadsrapport som upprättats per februari 2015 visar att trenden från slutet av 2014 fortsätter. Prognostiserat resultat för 2015 är efter februari -240 mkr. Utifrån den ekonomiska situationen pågår ett arbete med att föreslå åtgärder inom regionens samtliga verksamheter för att minska kostnaderna. Ärendet ska behandlas på regionstyrelsens möte i april 2015.

När landstingsfullmäktige fastställde revisorernas budget 2015 har de således beaktat det utökade uppdraget för revisionen och det dubbla revisorskollegiet som förekommer vid ny mandatperiod och de nya arvodesreglerna som fullmäktige beslutade om i oktober 2013 var kända.

Med hänsyn till detta och det ekonomiska läget för Region Jämtland Härjedalen är det svårt

att motivera ett tilläggsanslag för en utökning av revisorernas budget 2015. Särskilda budgetberedningen gör bedömningen att revisorerna bör kunna uppfylla kraven på god revisionsred inom ramen för befintlig budget.

Beslutsunderlag

Framställan om tilläggsanslag, 2015-01-19

Skrivelse med beräknade kostnader för tilläggsanslaget – bilaga 1, 2015-01-19

Protokollsutdrag från särskilda budgetberedningen 2014-06-03 § 15

Regiondirektörens förslag

Särskilda budgetberedningen föreslår regionfullmäktige

1. Begäran från revisorerna i Region Jämtland Härjedalen om tilläggsanslag för revisionsverksamheten 2015 avslås.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

SÄRSKILDA BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

Särskilda budgetberedningen föreslår regionfullmäktige

1. Begäran från revisorerna i Region Jämtland Härjedalen om tilläggsanslag för revisionsverksamheten 2015 avslås.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

15. Kvalitetspolicy Region Jämtland Härjedalen (RS/103/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-02-24—25, § 63 Kvalitetspolicy för Region Jämtland Härjedalen

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalens visioner är ”God hälsa och positiv livsmiljö för alla i Jämtlands län” samt ”En region att längta till och växa i”.

För att på ett systematiskt sätt kontinuerligt och långsiktigt utveckla och säkerställa kvalitet i arbetssätt och metoder har ett ledningssystem införts i verksamheten. Grunden till arbetet ligger i att vårdgivare ska inrätta ett ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet enligt Socialstyrelsens föreskrifter SOSFS 2011:9. Socialstyrelsen anger i föreskriften att det ska finnas ett ledningssystem som ska användas för att systematiskt planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Landstingsstyrelsen fattade beslut 2012-11-06 (LS/1323/2014) om införande av ett ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet.

Förutom detta omfattar regionens ledningssystem tre andra viktiga arbetsområden: miljö, arbetsmiljö samt informationssäkerhet.

En kvalitetspolicy ligger till grund för ledningssystemet och ska spegla organisationens syn på kvalitet. Landstingsstyrelsen gav i november 2014 landstingsdirektören i uppdrag att ta fram en kvalitetspolicy.

Beslutsunderlag

Förslag till Kvalitetspolicy för Region Jämtland Härjedalen

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Kvalitetspolicy för Region Jämtland Härjedalen antas.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Kvalitetspolicy för Region Jämtland Härjedalen antas.

16. Införande av egen vårdbegäran (RS/219/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-03-25—26, § 86 Införande av egen vårdbegäran

Ärendebeskrivning

För att få tillgång till öppen specialiserad vård och öppen högspecialiserad vård krävs i de allra flesta fall en hänvisning från läkare i primärvård, oftast i form av remiss.

Den nya patientlagen ger medborgarna möjlighet att ta större eget ansvar samt att söka öppen hälso- och sjukvård i alla landsting/regioner eller hos vårdgivare med avtal.

Remissen används som underlag vid förfrågan mellan olika professioner i hälso- och sjukvården. Socialstyrelsens definition är: *en handling som utgör beställning av tjänst eller begäran om övertagande av vårdansvar för en patient*. Socialstyrelsens föreskrift, SOSFS 2004:11, reglerar vårdgivarens och verksamhetschefens ansvar för hur remisser ska utformas och hanteras. Remissen är ett instrument för att nödvändiga uppgifter ska finnas tillgängliga för bedömning av den vårdsökandes medicinska behov.

Egen vårdbegäran är ett alternativ för medborgarna att söka öppen specialiserad och öppen högspecialiserad vård utan att först behöva vända sig till primärvården. Även vid egen vårdbegäran så avgör alltid det medicinska behovet prioritering av vården.

I 17 av 21 landsting/regioner finns redan möjligheten att den vårdsökande själv kan inkomma med egen vårdbegäran till specialiserad öppen vård och öppen högspecialiserad vård. Region Jämtland Härjedalen är en av de fyra landsting/regioner som fortfarande har kvar kravet på hänvisning. I samtliga av dessa fyra pågår diskussioner om att avveckla detta samt ge medborgarna möjlighet till egen vårdbegäran.

Ett beslut att införa möjlighet till egen vårdbegäran innebär att ett planerings- och förberedelsearbete behöver genomföras i verksamheterna. Beslutet föreslås därför verkställas januari 2016.

Beslutsunderlag

Underlag till förslag om vårdsökandes möjlighet att inkomma med egen vårdbegäran inom region Jämtland Härjedalen

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Kravet på läkarhänvisning till öppen specialiserad och öppen högspecialiserad vård avvecklas från och med 2016-01-01.
2. Vid eventuella behov av nationella anpassningar av remissreglerna får regionstyrelsen i uppdrag att fatta erforderliga beslut.
3. Möjligheten för invånarna att inkomma med egen vårdbegäran för att söka öppen specialiserad och öppen högspecialiserad vård utan att vända sig till primärvården först

införs från och med 2016-01-01.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Kravet på läkarhänvisning till öppen specialiserad och öppen högspecialiserad vård avvecklas från och med 2016-01-01.
2. Vid eventuella behov av nationella anpassningar av remissreglerna får regionstyrelsen i uppdrag att fatta erforderliga beslut.
3. Möjligheten för invånarna att inkomma med egen vårdbegäran för att söka öppen specialiserad och öppen högspecialiserad vård utan att vända sig till primärvården först införs från och med 2016-01-01.

Utdrag till

Hälso- och sjukvårdsdirektör, vårdstrateger

17. Allmänhetens frågestund (RS/11/2015)

Allmänheten har vid varje fullmäktigesammanträde möjlighet att ställa frågor till antingen en namngiven fullmäktigeledamot eller ett visst parti.

Frågorna ska vara skriftliga och undertecknade av frågeställaren. Frågorna ska lämnas in minst en dag före sammanträdet och besvaras vid en särskild angiven punkt under sammanträdet.

Respektive fullmäktigeledamot eller parti ansvarar för att den som ställt frågan och övriga partier i fullmäktige får skriftliga svar vid eller efter sammanträdet.

18. Allmänhetens frågor om årsredovisningen (RS/710/2015)

Enligt arbetsordning för regionfullmäktige får allmänheten ställa frågor om årsredovisningen under det sammanträde som fullmäktige behandlar årsredovisningen.

I kungörelsen till sammanträdet ska tid och plats anges för behandlingen av frågorna. Frågorna ska behandlas innan fullmäktige behandlar årsredovisningen. Under frågestunden får förslag eller yrkanden inte förekomma.

Frågorna behöver inte lämnas in i förväg.

19. Svar på medborgarförslag från Teresa Christiansson om avtal om klimatvård (RS/40/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-03-25—26, § 90 Svar på medborgarförslag från Teresa Christiansson om avtal om klimatvård

Ärendebeskrivning

Teresa Christiansson har lämnat in ett medborgarförslag om att Region Jämtland Härjedalen ska införa avtal om klimatvård.

Jämtlands läns landsting hade för ett antal år sedan en budget för det man kan kalla klimatvård. Eftersom det var svårt att välja ut vilka patienter som skulle kunna ha nytta av klimatvården och därmed få bidrag fördelades budgetmedlen till berörda verksamheter, vilket i praktiken medförde att möjligheten att få bidrag till klimatvård upphörde.

Sedan något år finns en ny möjlighet för att få betalad vård i annat EU-land. I praktiken innebär det att man när man fått kontakt med lämpligt rehabiliteringscenter i utlandet begär dokumentation kring upplägg av vården samt beräknad kostnad för denna. Med detta underlag kontaktar man Försäkringskassans internationella enhet i Visby för att söka om så kallat förhandsbesked. Försäkringskassan kontaktar sedan sjukvården i hemlandstinget/regionen för att höra om man på medicinska grunder anser att behandlingen är befogad och vad motsvarande behandling skulle ha kostat i Sverige.

Om den medicinska expertisen anser att behandlingen är enligt vetenskap och beprövad erfarenhet samt medicinskt befogad kan man få klartecken för att hemlandstinget/regionen betalar vård upp till en viss beviljad summa. Mera information finns att hämta på försäkringskassans webbplats:

http://www.forsakringskassan.se/privatpers/utomlands/om_du_planerar_vard_utomlands

Ovanstående kan låta krångligt men säkrar att den planerade vården håller hög kvalitet samt är medicinskt befogad.

Med hänvisning till ovanstående bör medborgarförslaget avslås.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Teresa Christiansson om avtal om klimatvård

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige.

Medborgarförslaget avslås.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige.

Medborgarförslaget avslås.

Utdrag till
Teresa Christiansson

20. Fullmäktiges frågestund (RS/12/2015)

Vid varje fullmäktigesammanträde har ledamöter och tjänstgörande ersättare tillfälle att ställa frågor i dagsaktuella ämnen som berör regionens verksamhet eller roll i samhället till någon ledamot i regionstyrelsen. Frågorna ska vara korta och muntliga liksom svaren. Frågor och svar begränsas till två minuter vardera. En följdfråga får ställas och besvaras.

Frågestunden får vara högst 30 minuter vid varje sammanträde.

21. Årsredovisning/årsbokslut 2014 (RS/204/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-03-25—26, § 82 Årsredovisning/ årsbokslut 2014

Ärendebeskrivning

Enligt Lag om kommunal redovisning (SFS 1997:614) ska den löpande redovisningen för varje räkenskapsår avslutas med ett årsbokslut. Årsredovisningen skall redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid årets slut. I årsredovisningen skall även ingå sådan verksamhet som bedrivs genom annan juridisk person.

Jämtlands läns landstings resultat år 2014 var -161,8 miljoner kronor. Fullmäktiges resultatkrav för året var + 10,8 miljoner kronor. Budgetavvikelsen blev -172,6 miljoner kronor. En ingående ekonomisk obalans samt ökade kostnader för personal, bemanningsföretag och riks- och regionvård är de huvudsakliga orsakerna till underskottet.

En fördjupad analys av 2014 års underskott har, i februari 2015, redovisats för Ekonomi-, fastighets- och upphandlingsutskottet samt Regionstyrelsen.

De finansiella förutsättningarna har förändrats positivt under året. Skatteintäkter och generella statsbidrag blev 5,9 miljoner kronor högre än budget. Finansnettot blev 5,4 miljoner bättre än budget, främst beroende på lägre finansiella kostnader för pensioner samt en återföring av ett kapitaltillskott.

Uppdraget till verksamheten att sänka sina kostnader för att hantera en ingående obalans i storleksordningen hundra miljoner kronor har inte kunnat realiseras.

Verksamhetens nettokostnader, dvs. summan av verksamhetens intäkter, kostnader och avskrivningar, ökade under året med 4,7 % eller 158 miljoner kronor. Förändringen är då justerad för 2013 års återbetalning från AFA på 47 miljoner kronor. Jämfört med år 2013 då nettokostnaderna ökade med 3,4 %, är det en ökning. Skatter och generella statsbidrag, inkl läkemedelsbidraget, ökade under året med 2,6 % eller 84 miljoner kronor.

Balanskravet innebär att ett negativt resultat för ett räkenskapsår ska regleras under de närmast följande tre åren. Resultatet för 2014 innehåller omställningskostnader med 1,9 miljoner kronor avseende omställningsgrupp samt särskilda avtalspensioner.

Justerat resultat enligt balanskravet är för år 2013 -159,9 miljoner kronor. Detta innebär att planen för återställande av tidigare års underskott inte uppnåddes. Efter år 2014 återstår enligt balanskravet totalt 347,2 miljoner kronor att återställa.

Budgeten för planperioden 2015-2017 kommer inte att kunna återställa det balanserade resultatet.

Redovisningen av måluppfyllelsen utgår från hur verksamheten arbetat utifrån landstingsplanens framgångsfaktorer samt måluppfyllelse för landstingsövergripande mål/mått i landstingsdirektörens verksamhetsplan. De målen utgår från landstingsplanens

övergripande mål. Redovisningen visar att nio av 26 mål i landstingsdirektörens verksamhetsplan för 2014 har nått angiven målnivå.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2014

Regiondirektörens förslag

1. Årsredovisningen 2014 överlämnas till landstingets revisorer för granskning.
2. Årsredovisningarna 2014 för Landstingsbostäder i Jämtland AB, Samordningsförbundet i Jämtlands län, Årsredovisningar för Stiftelsen Undsättningsfonden, Norrlandstingens regionförbund, Norrlands nätverk för musikteater och dans, Bostadsrättsföreningen Åkerärtan, Gemensam nämnd för närvård i Frostviken och Gemensam nämnd för samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter överlämnas till regionfullmäktige.

3. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Årsredovisningen för 2014 godkänns.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

1. Årsredovisningen 2014 överlämnas till landstingets revisorer för granskning.
2. Årsredovisningarna 2014 för Landstingsbostäder i Jämtland AB, Samordningsförbundet i Jämtlands län, Årsredovisningar för Stiftelsen Undsättningsfonden, Norrlandstingens regionförbund, Norrlands nätverk för musikteater och dans, Bostadsrättsföreningen Åkerärtan, Gemensam nämnd för närvård i Frostviken och Gemensam nämnd för samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter överlämnas till regionfullmäktige.

3. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Årsredovisningen för 2014 godkänns.

Utdrag till

Ekonomidirektör, regiondirektör samt berörda handläggare vid ekonomistaben.

22. Årsredovisning 2014 - Landstingets revisorer (RS/194/2015)

Ärendebeskrivning

Protokollsutdrag från särskilda budgetberedningen 2015-02-12, § 10, om årsbokslut 2014 för landstingets revisorer.

Revisorerna för Region Jämtland Härjedalen har lämnat in ett årsbokslut för Jämtlands läns landstings revisorer 2014. Årsbokslutet visar att revisionsverksamheten under året i stort sett bedrivits i enlighet med revisionsplanen och inom tilldelade ramar. Det ekonomiska resultatet för revisorerna är ett överskott på 21 000 kronor.

För 2014 har revisionsverksamheten genomförts med ett särskilt fokus på ledning och styrning. Revisionsplanen för 2014 omfattade som tidigare år ett flertal särskilda granskningar av kvaliteten i vården. Även landstingets kvalitetsarbete har kontinuerligt följts. Landstingets ekonomi liksom åtgärder för att komma tillrätta med denna har under året följts med återkommande hearing och genom granskningar av protokoll och handlingar mm. Revisorerna har gjort ett antal omtag i riskanalyserna utifrån den ekonomiska situationen samt landstingets planering och beslut inför regionbildningen.

Andra aktiviteter som genomfördes under 2014:

- Ordföranden och vice ordföranden har deltagit i fullmäktiges regelbundna presidieträffar.
- Information har hållits om granskningsresultat och revisionsverksamheten vid fullmäktiges sammanträden.
- Deltagit vid konferenser
- Varit med och arrangerat Starevs vinterkonferens (Starev är en sammanslutning av kommuner och landsting med egna revisionskontor)
- Fortsatt det utvecklingsarbete av revisionsverksamheten som påbörjades 2012 och om bland annat omfattar ett samarbete med värmland.

Beslutsunderlag

Skrivning om årsredovisning och årsbokslut från revisorerna
Årsbokslut 2014 för Jämtlands läns landstings revisorer

Regiondirektörens förslag

Särskilda budgetberedningen föreslår regionfullmäktige

Årsbokslut 2014 för Jämtlands läns landstings revisorer godkänns.

SÄRSKILDA BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

Särskilda budgetberedningen föreslår regionfullmäktige

Årsbokslut 2014 för Jämtlands läns landstings revisorer godkänns.

Utdrag till

Revisorerna i Region Jämtland Härjedalen, Revisionsdirektör

23. Årsredovisning 2014 för Patientnämnden (RS/229/2015)

Ärendebeskrivning

Protokollsutdrag från särskilda budgetberedningen 2015-02-12, § 11, om årsbokslut 2014 för patientnämnden.

Patientnämnden har inkommit med årsbokslut 2014 för Jämtlands läns landstings patientnämnd. Årsbokslutet redovisar att patientnämnden har haft totalt sex sammanträden under året och patientnämndens kansli har haft 576 registrerade ärenden. Det är en ökning av antalet ärenden med 20 % i jämförelse med 2013. Antalet ärenden som registrerats under rubriken kommunikation/bemötande har ökat markant. Inom primärvården har även ärenden som rör tillgänglighet ökat. Liksom tidigare år är det fler kvinnor än män som tar kontakt med patientnämnden. Andelen ärenden 2014 som initierades av kvinnor var 62 %.

Det ekonomiska resultatet för 2014 visar på ett underskott på 16 000 kronor. Bidragande orsaker till det är en ökning av stödpersonsärenden i slutet av året och kostnader för förberedelser för uppgradering av system för registrering.

Årsbokslutet redogör också för uppfyllelsen av mål och målvärden 2014. Patientnämndens mål avseende stödpersonsverksamheten är uppfyllda till 100 %. Målet som ställts med att sprida information om patientnämndens verksamhet till patientföreningar och liknande är inte uppfyllt. Mål avseende handläggningstider, återföring till verksamheter och ekonomi ligger nära målsättningen.

Beslutsunderlag

Patientnämndens årsbokslut 2014

Regiondirektörens förslag

Särskilda budgetberedningen föreslår regionfullmäktige

Patientnämndens årsbokslut för 2014 godkänns.

SÄRSKILDA BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

Särskilda budgetberedningen föreslår regionfullmäktige

Patientnämndens årsbokslut för 2014 godkänns.

Utdrag till

Patientnämnden, Chef patientnämndens kansli

24. Ansvarsprövning 2014 (RS/623/2015)

25. Framtida struktur för folktandvården (RS/73/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-03-25—26, § 83 Framtida struktur för folktandvården

Ärendebeskrivning

För att säkerställa medborgarnas tillgänglighet till en kvalitativ och konkurrenskraftig tandvård med god ekonomisk balans, har folktandvården på regiondirektörens uppdrag gjort en rapport om folktandvårdens framtida struktur inom allmäntandvården.

Rapporten behandlades på ekonomiutskottets sammanträde den 22 oktober 2014, § 85, och kompletterades därefter med de uppgifter som ekonomiutskottet efterfrågade. På landstingsstyrelsens sammanträde den 4-5 november 2014, § 257, återremitterades ärendet med följande motivering: *”Beslutsunderlaget bör dels kompletteras med konsekvenser för ekonomi och kompetensförsörjning i den händelse det blir privata etableringar och dels en redovisning av lokalkostnader ur ett koncernperspektiv. Återremissen ska också ge tid för dialog med medborgare.”*.

Grupper av politiker och tjänstemän från landstinget genomförde därefter möten med länets medborgare på framför allt de orter där tandvårdskliniker föreslås läggas ner. Förslagen presenterades och medborgarna ställde frågor och framförde synpunkter.

Vid landstingsstyrelsens sammanträde den 9 december återremitterades rapporten med motiveringen *”Ytterligare utredning kring lokalkostnaderna, utredning om nedläggning Bräcke och utökning Gällö samt utredning kring intäktsidan.”*

Rapporten kompletterades därefter med begärd information och ytterligare analyser som en följd av medborgardialogerna. Strukturen på rapporten förändrades även något för att tydliggöra samband och slutsatser.

Vid regionfullmäktiges sammanträde den 10-11 februari 2015 återremitterades ärendet med följande motivering:

- Ta upp frågan på regionens samverkansråd (a)
- Göra en regional konsekvensanalys (b)
- Utredda en mobil enhet för tandvård (c)
- Myrvikens företagarförening får ställa sin fråga och få svar(d)

a) Ärendet behandlas på regionens samverkansråd den 16 mars. Samverkansrådets synpunkter kommer att lämnas vid styrelsesammanträdet 24-25 mars.

b) Biträdande regiondirektör/förvaltningschef regional utveckling Anders Byström har lämnat en regional konsekvensanalys. I analysen påtalas att en ords attraktivitet är beroende av både kommersiell och offentlig service och samspelet dem emellan. I en situation med skattefinansierad verksamhet under press beroende på minskad befolkning *”måste prioriteringar göras så att den service som är utnyttjad av medborgarna med högst frekvens sätts i första rummet. På så sätt blir effekten på en ords attraktivitet mindre kännbar än om det dagliga servicebehovet reduceras.”* Det påpekas också att det är helt förklarligt att en opinion mot förändringar kommer till uttryck i en tid som präglas av neddragen service av olika kategorier. Det blir allra tydligast när den

kanske största attraktivitetsfaktorn för potentiella inflyttare, bygdens skolutbud, förändras till det sämre. Men, säger analysen, ”Med den förbättrade tandstatus som befolkningen generellt har idag är sannolikt förändringar i tandhälsoutbudets geografiska belägenhet mindre kritiskt än andra dagligt nyttjade servicepunkter.” Vidare framhålls att det är viktigt att följa teknikutvecklingen och aktivt arbeta för att finna nya lösningar som kompensation för lägre servicenivåer. Det konstateras även att ”En samstämmig bild i landet är att det är svårt att rekrytera tandläkare till glesbygd med personalmässigt små kliniker, det finns inga tecken – utgående från andra akademiska yrken – att denna bild skulle vara annorlunda för Jämtlands län. En samlokalisering av små kliniker till något större enheter torde skapa bättre förutsättningar att upprätthålla kompetens vilket gagnar medborgarna i det långa loppet, även om detta naturligtvis ger en känsla av neddragen service.”

c) En revidering av *Långsiktig utvecklingsplan för en god ekonomisk hushållning 2015-2025* pågår. Den långsiktiga utvecklingsplanen innehåller ett antal strukturpaket, med områden där förslag till förändringar ska tas fram (efter utredning), så att verksamheten blir mer kostnadseffektiv. I planen föreslås ett nytt strukturpaket om mobila enheter ingå, med följande formulering:

Utredning av mobila enheter inom vård och tandvård

I detta paket ingår att utreda om mobila enheter kan användas för att uppnå en mer kostnadseffektiv sjukvård och tandvård. Ett sekundärt syfte är att öka tillgängligheten till vård och tandvård för medborgarna.

Drift av mobila enheter kommer att leda till ökade kostnader för den mobila verksamheten, vilket måste uppvägas av minskade kostnader i de verksamheter som berörs av de mobila lösningarna. I utredningen ska tydligt framgå vilket vårdbehov, vilken omfattning och geografisk spridning som lämpar sig för mobil lösning. Konsekvenser för medborgarnas tillgång till vård och möjligheten att bedriva en patientsäker vård ska också belysas.

Då en av vårdens och tandvårdens viktigaste utmaningar är att klara personalrekryteringen, ska möjligheten att skapa en god arbetsmiljö med mobila enheter klargöras.

Ekonomiskt mål: minskad kostnad, men kan inte beloppssättas förrän efter utredning/ analys är klar

Tidplan: Utredning/analys klar 20151231

Måltidpunkt: 20170901 start av verksamheten

Ovanstående analyser ska beakta jämställdhets-, jämlikhets-, barnrätts- och miljöperspektiven, liksom regional utveckling.

d) Myrvikens företagarförening har möjlighet att lämna in en fråga till allmänhetens frågestund vid regionfullmäktiges sammanträde 14-15 april.

Förslaget

Folktandvården i region Jämtland Härjedalen är en av landets ”minsta” folktandvårdsorganisationer. En liten verksamhet innebär att samkostnaderna, d v s kostnaderna som är oberoende av hur mycket verksamhet som bedrivs, blir större per patient. Det är därför svårt att jämföra folktandvården i Jämtlands län med folktandvården i de län och regioner som har ett större befolkningsunderlag, med kortare avstånd mellan kliniker och patienter respektive utbildningsorter.

Redan idag har folktandvården svårigheter att bemanna vissa kliniker. Det är generellt sett svårare att rekrytera nya medarbetare till små kliniker än till större enheter. Erfarna medarbetare har behov av kollegialt utbyte och nyutexaminerade medarbetare ska alltid kunna erbjudas handledning och stöd från rutinerade kollegor. Verksamheten på små kliniker är sårbarare vid personalfrånvaro. Enligt prognoser kommer befolkningsunderlaget utanför Östersund att minska ännu mer, vilket minskar patientunderlaget för redan små kliniker ytterligare.

För att säkerställa att folktandvården, även under kommande år, kan tillämpa ny teknik och nya metoder och upprätthålla en tandvård med hög kvalitet, har folktandvården tagit fram ett förslag till *ny framtida standard*. Enligt den nya framtida standarden ska alla kliniker kunna erbjuda ett *basutbud* av tandvård och förebyggande behandlingar. Kliniker med någon typ av specialkompetens, ska kunna erbjuda ett *plusutbud* till näraliggande kliniker. Plusutbud innebär att mer vård kan utföras inom allmäntandvårdens verksamhet, vilket innebär att patienter inte i samma utsträckning behöver nyttja länets specialisttandvård. Standarden föreskriver en enhetlig utformning och utrustning av lokalerna i en folktandvårdsklinik. I standarden ingår ett förändrat arbetssätt med mer arbete i team och att arbetet bedrivs i två eller flera rum samtidigt. Ett team består av en tandläkare, en tandhygienist och ca 2,5 tandsköterskor och målsättningen är att varje klinik bemannas med minst 2 team för att minska sårbarheten och skapa en god arbetsmiljö. För att uppnå den framtida standarden krävs en långsiktig strategi i form av kompetensutveckling i verksamheten och marknadsföring av folktandvården. Här spelar alla medarbetares engagemang och professionalism en avgörande roll. Det finns ett starkt stöd bland medarbetarna i folktandvården för att utveckla verksamheten mot en ny framtida standard och den är tänkt att vara införd senast år 2021 på alla folktandvårdens kvarvarande kliniker – både de som enligt förslaget ska förstärkas, i länet utanför Östersund och klinikerna i Östersund.

För att kunna uppnå den framtida standarden, krävs att antalet kliniker i Jämtlands län minskas, så att patientantalet på kvarvarande kliniker blir tillräckligt stort för en bemanning med två team. Målet för den framtida klinikstrukturen är att tandvård ska erbjudas i alla kommuner i Jämtlands län. Utgångspunkten för analysen av vilka kliniker som föreslås läggas ned respektive förstärkas har varit flera. En sådan är storleken på den befolkning som får längre till folktandvården samt hur mycket längre avståndet blir. En annan är om befolkningen växer eller minskar i närheten av kliniken, samt mängden akutbesök på grund av t ex turism i området. Frågan om i vilken riktning patientströmmarna kommer att gå, vid nedläggning av en klinik, har också diskuterats. Av detta skäl finns i rapporten beskrivet konsekvenserna vid nedläggning av antingen kliniken i Bräcke med förstärkning i Gällö eller motsatsen med nedläggning i Gällö och förstärkning i Bräcke. Beräkningar visar att fler drabbas av en något längre resesträcka om kliniken i Bräcke läggs ned. Men, det finns pendlingstrafik mot Östersund, vilket innebär att en nedläggning av kliniken i Gällö kan leda till att en del av patienterna väljer kliniker i Östersund istället för i Bräcke. För den enskilde patienten blir den genomsnittliga resesträckan till antingen Gällö eller Bräcke ungefär lika lång. Mellan dessa orter är kommunikationerna bra p g a tillgång till både buss och tåg.

För patienter på de kliniker som föreslås läggas ner blir avståndet till den nya kliniken större, men tillgängligheten på de kliniker som kvarstår ska förbättras genom utökade öppettider och med minst två team eller fler på i stort sett alla kliniker. Den allra största delen av folktandvårdens patienter besöker en tandvårdsklinik högst en gång per år. Medarbetarna på

de kliniker som läggs ned kommer att erbjudas jobb på någon av de kliniker där bemanningen utökas.

Om folktandvårdens patienter, efter nedläggning av en klinik, skulle välja någon annan av folktandvårdens kliniker än den som förstärks med mer personal, har folktandvården både möjlighet och beredskap för att förstärka de andra valda klinikerna.

Om region Jämtland Härjedalen inte kan hyra ut eller sälja de egna lokalerna på de orter där kliniker läggs ned, kommer årliga driftskostnader kvarstå även efter avskrivningstidens slut. Dessa återges i tabellen med ekonomiska konsekvenser för de olika alternativen.

Patientunderlaget på de orter, där kliniker läggs ned, är så litet att det är svårt att uppnå god lönsamhet. Trots det finns möjligheten att en privat klinik öppnas, när folktandvården avvecklat sin verksamhet. Konsekvenserna för folktandvården kan bli att färre patienter tackar ja till erbjudande om tandvård på den klinik i närheten som ska utökas. Intäkterna kommer då att öka mindre än beräknat och det blir svårare att uppnå den framtida standarden, med bemanning av två team. Å andra sidan försvinner de fasta kostnaderna för den nedlagda kliniken. Dessa två effekter bedöms ta ut varandra och ekonomiskt blir det plus/minus/noll jämfört med nuläget. Någon övertalighet bland medarbetarna skulle inte uppstå, eftersom de kan erbjudas arbete på någon annan klinik. Det finns både vakanser och pensionsavgångar som behöver fyllas.

Följande alternativa förslag på avveckling respektive utökning av folktandvårdskliniker i Jämtlands län har tagits fram:

Klinikförändring alternativ a och b

Valet av nedanstående kliniker baseras på att befolkningen i respektive upptagningsområde i genomsnitt får högst **8 mil eller ca en timmes restid** enkel väg med bil till närmaste annan folktandvårdsklinik efter kliniknedläggningen.

I **alternativ a)** avvecklas kliniken i Gällö och patienterna erbjuds tandvård i Bräcke.

I **alternativ b)** avvecklas kliniken i Bräcke och patienterna erbjuds tandvård i Gällö.

Förutom skillnaderna avseende Gällö och Bräcke är alternativ a och b lika.

Folktandvården minskar antalet kliniker **från 20 till 13** och förstärker andra kliniker med bemanning och utökade öppettider.

- **I Härjedalens kommun** avvecklas kliniken i Hede, patienterna erbjuds tandvård i Sveg och Funäsdalen.
- **I Bergs kommun** avvecklas kliniken i Myrviken, patienterna erbjuds tandvård i Svenstavik.
- **I Bräcke kommun** avvecklas kliniken i Kälarne, patienterna erbjuds tandvård i Hammarstrand.
- **I Krokoms kommun** avvecklas kliniken i Föllinge, patienterna erbjuds tandvård i Krokoms.
- **I Strömsunds kommun** avvecklas klinikerna i Hammerdal och Hoting, patienterna erbjuds tandvård i Strömsund.

Alternativ c och d

Valet av nedanstående kliniker baseras på att befolkningen i respektive upptagningsområde i

genomsnitt får högst **6 mil eller ca fyrtiofem minuters restid** enkel väg med bil till närmaste annan folktandvårdsklinik efter kliniknedläggningen.

I **alternativ c)** avvecklas kliniken i Gällö och patienterna erbjuds tandvård i Bräcke.

I **alternativ d)** avvecklas kliniken i Bräcke och patienterna erbjuds tandvård i Gällö.

Förutom skillnaderna avseende Gällö och Bräcke är alternativ c och d lika.

Folktandvården minskar antalet kliniker från **20 till 15** och förstärker andra kliniker med bemanning och utökade öppettider.

- **I Bräcke kommun** avvecklas, förutom någon av klinikerna i alternativ c eller d ovan, kliniken i Kälarne, patienterna erbjuds tandvård i Hammarstrand.
- **I Krokoms kommun** avvecklas kliniken i Föllinge, patienterna erbjuds tandvård i Krokom.
- **I Strömsunds kommun** avvecklas kliniken i Hammerdal patienterna erbjuds tandvård i Strömsund.
- **I Bergs kommun** avvecklas kliniken i Myrviken, patienterna erbjuds tandvård i Svenstavik.

Ekonomiska konsekvenser av de olika alternativen (i tusen kronor)

Alternativ: förändring av klinikstruktur i folktandvården	Nettokostnads- minskning folktandvården	Eventuellt kvarstående driftskostnader för regionens egenägda lokaler	Nettokostnads- minskning region Jämtland Härjedalen	Engångs- kostnader vid nedläggning, omflyttning
a) Nedläggning 7 kliniker inklusive Gällö	4 384	-456	3 928	-525
b) Nedläggning 7 kliniker inklusive Bräcke	3 638	-626	3 012	-525
c) Nedläggning 5 kliniker inklusive Gällö	3 280	-171	3 109	-375
d) Nedläggning 5 kliniker inklusive Bräcke	2 535	-341	2 194	-375

Om kliniken i Gällö läggs ned, kommer regionen att belastas av en engångskostnad på 3 miljoner kronor för oavskrivna lokalanpassningsinvesteringar i lokalen i Gällö. Om kliniken i Bräcke läggs ned måste regionen investera för uppskattningsvis 5 miljoner i ombyggnation/nybyggnation i lokaler i Gällö. Kostnad för årlig avskrivning och internränta ingår i kalkylen för alternativ b och d.

I den *Långsiktiga utvecklingsplanen för god ekonomisk hushållning 2015-2025* angavs för paketet *Förändra folktandvårdsstrukturen* ett krav på resultatförbättring med 5 miljoner kronor. De olika alternativen för strukturförändring når inte det målet. Skillnaden mellan

nettokostnadsminskningen, till följd av de olika alternativen i tabellen ovan och 5-miljonerskravet visas i följande tabell. Mellanskillnaden måste folktandvården hantera genom att effektivisera verksamheten ännu mer och/eller öka sina intäkter.

Alternativ: förändring av klinikstruktur i folktandvården	Netto resultatförbättring för folktandvården enligt alternativ i tusen kr	Återstår att effektivisera och/eller öka intäkter i tusen kr
a) Nedläggning 7 kliniker inklusive Gällö	4 384	616
b) Nedläggning 7 kliniker inklusive Bräcke	3 638	1 362
c) Nedläggning 5 kliniker inklusive Gällö	3 280	1 720
d) Nedläggning 5 kliniker inklusive Bräcke	2 535	2 465

I utredningen har även ett tredje alternativ med mobil enhet studerats. Med nuvarande förutsättningar är ett sådant alternativ mycket dyrt och gör det svårare för folktandvården att uppnå en ny framtida standard. Frågan föreslås ingå i en utredning om mobila lösningar inom sjukvård och tandvård som planeras ingå i den revidering av *Långsiktig utvecklingsplan för en god ekonomisk bushållning* som kommer att ske under det första halvåret 2015.

Alternativet att inte göra några förändringar av folktandvårdens struktur, bedöms på några års sikt leda både till starkt försämrade möjligheter att ge högkvalitativ tandvård till länets befolkning, samt till ökade nettokostnader för folktandvården. En uppskattning indikerar en årlig resultatförsämring på mellan en och tre miljoner kronor de närmaste åren.

Beslutsunderlag

Rapport om framtida struktur för folktandvården - allmäntandvård version 5.

PM Regionala utvecklingsförvaltningens kommentarer gällande en omstrukturering av folktandvården utifrån regional utvecklingssynvinkel (150226)

Synpunkter från regionens samverkansråd (kompletteras efter rådets sammanträde 16 mars)

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Folktandvårdens föreslagna *framtida standard*, som innehåller basutbud och plusutbud, ny teamsammansättning, nya arbetssätt och ett större patientunderlag per klinik godkänns.
2. Ett av följande alternativ för ny klinikstruktur godkänns:
  - a. Avveckling av **sju** folktandvårdskliniker: Hede, Myrviken, Kälarne, **Gällö**,

- Föllinge, Hammerdal och Hoting för att kunna bemanna upp och nå framtida standard på klinikerna i Sveg, Svenstavik, Hammarstrand, Bräcke, Krokombom och Strömsund.
- b. Avveckling av **sju** folktandvårdskliniker: Hede, Myrviken, Kälarne, **Bräcke**, Föllinge, Hammerdal och Hoting för att kunna bemanna upp och nå framtida standard på klinikerna i Sveg, Svenstavik, Hammarstrand, Gällö, Krokombom och Strömsund.
  - c. Avveckling av **fem** folktandvårdskliniker: Myrviken, Kälarne, **Gällö**, Föllinge och Hammerdal för att kunna bemanna upp och nå framtida standard på klinikerna i Svenstavik, Hammarstrand, Bräcke, Krokombom och Strömsund.
  - d. Avveckling av **fem** folktandvårdskliniker: Myrviken, Kälarne, **Bräcke**, Föllinge och Hammerdal för att kunna bemanna upp och nå framtida standard på klinikerna i Svenstavik, Hammarstrand, Gällö, Krokombom och Strömsund.
3. Om privat aktör anmäler intresse av att överta en klinik som region Jämtland Härjedalen lägger ner, ska följande villkor gälla vid förhandlingen:
    - a) Hyreskontrakt med kvarvarande hyrestid kan övertas med befintliga villkor.
    - b) Regionens lokalanpassningsinvesteringar övertas till bokfört värde eller marknadsvärde.
    - c) Utrustning eller materiel som regionen inte vill behålla övertas till bokfört värde eller marknadsvärde.
    - d) Kundstocken säljs ej.
    - e) Patientjournaler överlämnas endast på patients egen begäran.
    - f) Om personal erbjuds och tackar ja till anställning hos den privata aktören, gäller region Jämtland Härjedalens normala villkor, vilket bland annat innebär att arbetsgivaren beslutar om arbetstagarens placering under uppsägningstiden.
  4. Möjligheten att i framtiden erbjuda tandvård genom en mobil enhet sammanförs till ett nytt utredningsuppdrag om mobila lösningar för hälso- och sjukvård samt tandvård i *Långsiktig utvecklingsplan för god ekonomisk hushållning*.

Yrkanden

Ann-Marie Johansson (S) yrkar bifall till alternativ C i regiondirektörens förslag punkt 2 och bifall till regiondirektörens övriga förslag.

Eva Hellstrand (C), Thomas Andersson (C), Christer Siwertsson (M), Susanné Wallner (M) och Jan-Olof Andersson (M) yrkar följande:

- Klinikerna i Kälarne och Föllinge läggs ner och den kommande mobila kliniken kommer att täcka behoven där.
- I Gällö välkomnar vi personalens initiativ att ta över verksamheten i befintliga lokaler.
- Hammerdal, Myrviken och Hede behålls. Finns det privata aktörer som vill ta över verksamheten på någon av dessa orter välkomnar vi det. Ett av skälen att behålla klinikerna är att kostnader annars övervältras på kommunerna vad gäller transport av barn och gamla till centralorten för tandläkarbesök. Detta innebär också en onödig miljöbelastning.
- Det ska skyndsamt utredas hur en eller två mobila kliniker ska arbeta i Region

Jämtland Härjedalen.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på Ann-Marie Johanssons yrkande på alternativ C i punkt 2 och finner det antaget.

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag inklusive antaget yrkande och Eva Hellstrand m.fl. yrkande och finner regiondirektörens förslag antaget.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Folktandvårdens föreslagna *framtida standard*, som innehåller basutbud och plusutbud, ny teamsammansättning, nya arbetssätt och ett större patientunderlag per klinik godkänns.
2. Folktandvårdsklinikerna Myrviken, Kälarne, Gällö, Föllinge och Hammerdal avvecklas för att kunna bemanna upp och nå framtida standard på klinikerna i Svenstavik, Hammarstrand, Bräcke, Krokombö och Strömsund.
3. Om privat aktör anmäler intresse av att överta en klinik som Region Jämtland Härjedalen lägger ner, ska följande villkor gälla vid förhandlingen:
  - a) Hyreskontrakt med kvarvarande hyrestid kan övertas med befintliga villkor.
  - b) Regionens lokalanpassningsinvesteringar övertas till bokfört värde eller marknadsvärde.
  - c) Utrustning eller materiel som regionen inte vill behålla övertas till bokfört värde eller marknadsvärde.
  - d) Kundstocken säljs ej.
  - e) Patientjournaler överlämnas endast på patients egen begäran.
  - f) Om personal erbjuds och tackar ja till anställning hos den privata aktören, gäller Region Jämtland Härjedalens normala villkor, vilket bland annat innebär att arbetsgivaren beslutar om arbetstagarens placering under uppsägningstiden.
4. Möjligheten att i framtiden erbjuda tandvård genom en mobil enhet sammanförs till ett nytt utredningsuppdrag om mobila lösningar för hälso- och sjukvård samt tandvård i *Långsiktig utvecklingsplan för god ekonomisk hushållning*.

Reservation

Eva Hellstrand (C), Thomas Andersson (C), Christer Siwertsson (M), Susanné Wallner (M) och Jan-Olof Andersson (M) reserverar sig till förmån för Eva Hellstrand m.fl. yrkande.

26. Ägarskap av Norrtåg AB (RS/331/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-03-25—26, § 87 Ägarskap av Norrtåg AB

Ärendebeskrivning

Protokollsutdrag från Regionala utvecklingsnämnden 2015-03-03, § 30 Ägarskap av Norrtåg AB (RUN/307/2015).

Ärendebeskrivning

Styrelsen i Norrtåg AB har mot bakgrund av den granskningsrapport som genomförts av bolagets lekmannarevisorer (Granskningsrapport för år 2012) lyft frågan om bolagets ägarstruktur via en skrivelse till dess ägare och finansiärer. Med utgångspunkt från ovanstående beslutade ägarna av Norrtåg AB vid ett ägarsamråd 2013-12-18 att ägarfrågan ska utredas. Utredningens slutsats är att Norrtåg AB ska ägas av regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM). Den nya kollektivtrafiklagen betonar att kollektivtrafiken är en regional verksamhet som ska vara trafikslagsöverskridande. Det är RKM i varje län/region som har ansvaret. Norrtågstrafiken är viktig för resor både inom länen och för det länsgränsöverskridande resandet och faller därmed naturligt in under RKM:s ansvarsområde. För att verkställa detta i Jämtlands län har nuvarande ägaren, Länstrafiken i Jämtlands län AB, fattat erforderliga beslut om försäljning av aktier.

Finansiering sker genom att Region Jämtland Härjedalen köper aktierna till det nominella värdet 500 000 kr. Region Jämtland Härjedalen har en fordran på Länstrafiken i Jämtlands län AB som kvittas mot aktievärdet.

Beslutsunderlag

Granskningsrapport Norrtåg AB 2012.

Ägarråd Norrtåg AB 2013-12-18.

Utredning 2014-09-15 Ägarskap av Norrtåg AB.

Styrelseprotokoll Länstrafiken AB 2014-12-19.

Extra bolagsstämma Länstrafiken i Jämtlands län AB 2015-01-30.

Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott 2015-02-17, § 15.

Förvaltningschefens förslag

Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott föreslår regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionfullmäktige

Regionfullmäktige köper Länstrafiken i Jämtlands län ABs aktier i Norrtåg AB till det nominella värdet, från och med 2015-05-01.

REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTTS BESLUT

Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott föreslår regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionfullmäktige

Regionfullmäktige köper Länstrafiken i Jämtlands län ABs aktier i Norrtåg AB till det nominella värdet, från och med 2015-05-01

REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDENS BESLUT

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionfullmäktige

Regionfullmäktige köper Länstrafiken i Jämtlands län ABs aktier i Norrtåg AB till det nominella värdet, från och med 2015-05-01.

Regionala utvecklingsnämndens förslag till regionfullmäktige är i linje med det förslag till beslut som nämnden har lämnat till regionfullmäktige kring administrationen av kollektivtrafiken (ärende RS/339/2015). Nämndens förslag att köpa Länstrafiken i Jämtlands län AB:s aktier i Norrtåg AB bör därför tillstyrkas.

Norrtåg AB bildades 2007 för att bedriva persontrafik med tåg inom och mellan norrlandslänen. För Jämtlands läns del bildades bolaget av Länstrafiken i Jämtland AB och landstingsfullmäktige godkände bolagsordning och konsortialavtal. I samband med bildande av bolaget ingicks konsortialavtalet mellan aktieägarna i Norrtåg AB. Ägarna har också utfärdat ägardirektiv för bolaget.

Bolagsordning och aktieägaravtal har senare ändrats med hänsyn till ändringar i lagstiftningen som reglerar ansvaret för kollektivtrafiken. Bolagsordningen måste med hänsyn till detta godkännas av regionfullmäktige i samband med förvärvet av aktierna i bolaget.

Aktierna i bolaget omfattas av hembudsskyldighet. För närvarande pågår hanteringen av hembudsförfarandet av Länstrafiken i Jämtlands län AB och de övriga aktieägarna. Förvärvet kan genomföras sedan samtliga övriga aktieägare avstått från att utnyttja inlösenrätten. Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län har meddelat att den inte har för avsikt att utnyttja inlösenrätten.

I konsortialavtalet finns regler om att överlåtare av aktier i bolaget ska tillse att förvärvare av aktier som inte tidigare ägt aktier i bolaget ska åta sig att biträda konsortialavtalet och förbinda sig att fullgöra de förpliktelser som enligt konsortialavtalet vilar på säljaren. Regionfullmäktige måste därför också fatta beslut om detta. Genom köpet av aktierna och anslutningen till aktieägaravtalet kommer Region Jämtland Härjedalen som ägare av aktierna att delta i ägarrådet.

Det gällande ägardirektivet för bolaget som nuvarande ägare utfärdat innehåller åliggande för bolaget som hör till frågor som kan regleras i bolagsordningen. Det är därför lämpligt att regionfullmäktige också godkänner gällande ägardirektiv.

För närvarande pågår en av ägarrådet tillsatt utredning om översyn av bolagsordning, konsortialavtal och aktieägardirektiv. Beroende på resultatet av översynen kan bolagsordning, aktieägaravtal och ägardirektiv komma upp för nya beslut.

Tillkommande beslutsunderlag

Bolagsordning för Norrtåg AB

Ägardirektiv för Norrtåg AB

Konsortialavtal för Norrtåg AB med bilagor

Regiondirektörens förslag

1. Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.
2. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige
  - a. Bolagsordningen för Norrtåg AB godkänns
  - b. Gällande aktieägardirektiv för Norrtåg AB godkänns.
  - c. Region Jämtland Härjedalen biträder konsortialavtalet mellan aktieägarna till Norrtåg AB för de aktier som omfattas av detta köp och för de aktier som regionen senare kan komma att förvärva i bolaget och förbinder sig att fullgöra de förpliktelser som enligt konsortialavtalet åvilar säljaren av dessa aktier.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

1. Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.
2. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige
  - a. Bolagsordningen för Norrtåg AB godkänns
  - b. Gällande aktieägardirektiv för Norrtåg AB godkänns.
  - c. Region Jämtland Härjedalen biträder konsortialavtalet mellan aktieägarna till Norrtåg AB för de aktier som omfattas av detta köp och för de aktier som regionen senare kan komma att förvärva i bolaget och förbinder sig att fullgöra de förpliktelser som enligt konsortialavtalet åvilar säljaren av dessa aktier.

Jäv

Thomas Andersson (C) förklarar sig jävig och deltar inte i beslutet.

Utdrag till

Områdeschef Infrastruktur och kommunikationer, Regionala utvecklingsnämnden, Norrtåg AB, Länstrafiken AB

27. Överföring av Länstrafiken i Jämtlands län AB till regional utveckling inom Region Jämtland Härjedalen (RS/339/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-03-25—26, § 88 Överföring av Länstrafiken i Jämtlands län AB till regional utveckling inom Region Jämtland Härjedalen

Ärendebeskrivning

Protokollsutdrag från Regionala utvecklingsnämnden 2015-02-03, § 19 Överföring av Länstrafiken i Jämtlands län AB till regional utveckling inom Region Jämtland Härjedalen (RUN/166/2015)

Ärendebeskrivning

2015-01-01 bildades Region Jämtland Härjedalen och Regionförbundet Jämtlands län avvecklades. Regionförbundets verksamhet ingår därefter i Regionen. Det innebär att Regionen nu är ensam ägare till Länstrafiken AB som sedan år 2012 ägts av Regionförbundet och dessförinnan av länets kommuner och landstinget i Jämtlands län. Regionkommunen har, genom överenskommelse mellan länets kommuner och landstinget, fått uppgiften som regional kollektivtrafikmyndighet. Verksamheten har skatteväxlats fr.o.m. år 2015. Regionen är således ensam ägare och finansiär av länstrafiken.

Våren 2012 tog Regionförbundet fram ett diskussionsunderlag för att belysa för- och nackdelar med att driva verksamheten i bolagsform samt att få en bild av hur andra regioner valt att organisera verksamheten. Detta visar att det, för den verksamhet som bedrivs i bolaget, inte kan påvisas entydigt att det är en viss organisationsform som ger en fungerande verksamhet. Det finns för- och nackdelar med såväl förvaltningsform som bolagsform. Man har också valt olika lösningar runt om i landet.

I anslutning till dialogen om placering av regionala kollektivtrafikmyndigheten fr.o.m. år 2015 har även frågan om Länstrafiken AB skulle avvecklas diskuterats. I så fall ska bolagets uppgifter ingå i regionala utvecklingsförvaltningens arbetsuppgifter. De viktigaste motiven för detta är att eftersom bolaget numera har endast en ägare finns det inga skäl utifrån ägarinflytande att bedriva verksamheten i bolagsform. Med verksamheten i förvaltningsform sker den politiska ägarstyrningen direkt via regionala utvecklingsnämnden. Risker för sammanblandning av regionala kollektivtrafikmyndigheten och bolagsstyrelsen försvinner. Styrningen behöver inte ske via ägardirektiv till bolagsstämman för vidare befordran till bolagets styrelse vilket ger kortare beslutsvägar som följd. Samma sak uppstår i tjänstemannaorganisationen med förvaltningschefen som linjechef över även denna del. Myndighetsutövningen för särskilda kollektivtrafiken blir enklare i förvaltningsform då dessa uppgifter inte kan överlåtas till bolaget utan måste skötas av myndigheten.

Motiven som framförts för att bibehålla bolaget är att det ger en starkare inriktning på affärs- mässighet och att inom ramen för tydliga ägardirektiv kan bolagets styrelse agera på ett marknadsanpassat sätt lättare än en politisk nämnd. Aktiebolagslagen ställer inte heller samma formaliakrav som kommunallagen och förvaltningslagen. På kort sikt kan en omorganisation i sig ge förlorad effektivitet. Något som på lång sikt dock kan vändas till en ökad effektivitet genom samordningsvinster i en större organisation. Riskerna att tappa ett inarbetat

varumärke har också förts fram. Det är dock en mer generell fråga hur regionen väljer att hantera olika varumärken som finns i regionen. Konsekvenserna om en ändring ska göras därvidlag måste klargöras.

Bolagets uppdrag är att upphandla trafik enligt ägarens beställning. Det innebär, förutom den direkta upphandlingsprocessen, löpande arbete med trafikplanering, tidtabeller, skoltrafik, hantering av biljettintäkter, ansvar för biljettmaskiner, hållplatsfrågor, marknadsföring etc. Vidare verkställs landstingets och sex av länets kommuners ansvar för särskild kollektivtrafik. I Trafikuppdragen ligger även godsbefordran. Hantering av detta sker i en egen avdelning i bolaget. Bolaget har i uppdrag att snarast särskilt redovisa förslag till långsiktig hantering av bussgodsvksamheten.

I bolaget finns resurser för ekonomihantering, IT- stöd, marknadsföring samt kontorsstöd. Även bussterminalens bemanning på busstorget i Östersund sköts av bolaget. Bolaget leds av en verkställande direktör. Styrelsen består av 7 ledamöter och 2 ersättare.

Mer preciserade beskrivningar av organisationen samt diskussionsunderlag från år 2012 biläggs denna PM. Siffrorna från 2012 är ej uppdaterade.

Med hänvisning till tidigare utredningar, genomförd dialog inför regionbildningen rörande Regionala kollektivtrafikmyndighetens placering samt erfarenheter från andra regioner gör regionala utvecklingsförvaltningens bedömningen att fördelarna med att föra in Länstrafiken ABs verksamhet i regionens förvaltning överväger i förhållande till att behålla verksamheten i bolagsform. Förslaget är således att bolaget avvecklas. Dock bör den fortsatta processen bedöma om bolaget tills vidare ska kvarstå som avtalspart för tecknade avtal för att därigenom slippa en överföring av dessa avtal till regionen. Om den föreslagna ändringen beslutas följer också behov att se över rollen för regionala nämndens utskott för infrastruktur och kommunikationer.

Inriktningen på det fortsatta arbetet bör vara att förändringen genomförs fr.o.m. 2016-01-01.

Beslutsunderlag

Organisation av kollektivtrafikfrågor i Jämtlands län – ett diskussionsunderlag.

Organisation Länstrafiken/Bussgods.

Arbetsuppgifter Länstrafiken.

Förslag till beslut 2015-01-19.

Protokollsutdrag Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott 2015-01-19, § 6.

Arbetsutskottets förslag

Arbetsutskottet förslår regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden förslår Regionfullmäktige

1. Länstrafiken ABs verksamhet inordnas i förvaltningen för regional utveckling från och med 2016-01-01.
2. Regionala utvecklingsnämnden får i uppdrag att organisera verksamheten.

Förslag till beslut på mötet

Eva Hellstrand (C) yrkar att Länstrafiken i Jämtlands län AB fortsätter som bolag.

Beslutsgång

Ordförande ställer det liggande förslaget mot Eva Hellstrands yrkande och finner att det liggande förslaget bifalls.

Omröstning begärs. Nämnden bifaller följande beslutsgång.

Ja-röst för liggande förslag

Nej-röst för Eva Hellstrands yrkande

Omröstningsresultat

Med 8 ja-röster mot 5 nej-röster beslutar nämnden att bifalla det liggande förslaget.

Ledamot/tj ers	Ja-röst	Nej-röst
Robert Uitto (S)	X	
Kata Nilsson (S)	X	
Mia Eriksson (S)	X	
Ella Wallberg (S)	X	
Jörgen Persson (S)	X	
Jörgen Blom (V)	X	
Karin Österberg (MP)	X	
Jan-Olof Andersson (M)		X
Joel Nordkvist (M)		X
Eva Hellstrand (C)		X
Jörgen Larsson (C)		X
Stefan Nilsson (KD)		X
Thomas Johansson Nordqvist (SD)	X	

REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDENS BESLUT

Regionala utvecklingsnämnden förslår Regionfullmäktige

1. Länstrafiken ABs verksamhet inordnas i förvaltningen för regional utveckling från och med 2016-01-01.
2. Regionala utvecklingsnämnden får i uppdrag att organisera verksamheten.

Reservation

Jan-Olof Andersson (M), Joel Nordkvist (M), Eva Hellstrand (C), Jörgen Larsson (C) och Stefan Nilsson (KD) reserverar sig till förmån för Eva Hellstrands yrkande.

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Yrkande

Eva Hellstrand (C) yrkar att Länstrafiken i Jämtlands län AB fortsätter som bolag.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag och Eva Hellstrands yrkande och finner regiondirektörens förslag antaget.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Jäv

Thomas Andersson (C) förklarar sig jävig och deltar inte i beslutet.

Reservation

Eva Hellstrand (C), Christer Siwertsson (M), Susanné Wallner (M) och Jan-Olof Andersson (M) reserverar sig till förmån för Eva Hellstrands yrkande.

Utdrag till

Regionala utvecklingsnämnden, Länstrafiken AB

28. Justering av Norrlandsresans taxa (RS/466/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-03-25—26, § 89 Justering av Norrlandsresans taxa

Ärendebeskrivning

Protokollsutdrag från Regionala utvecklingsnämnden 2015-03-03, § 31 Justering av Norrlandsresans taxa (RUN/219/2015)

Ärendebeskrivning

Norrlandsresan är en gemensam taxa för resor med buss över länsgräns mellan Västerbotten, Västernorrland, Norrbotten och Jämtlands län. Taxans periodkort används också som ersättningsgrund för resor inom respektive län på periodkort/pendlarkort vid resor med Norrtåg.

Taxan för Norrlandsresan är föremål för justering. Senaste förändring gjordes under sommaren 2011.

Beslutsunderlag

Justering av Norrlandsresans taxa, PM.

Utskottet för infrastruktur och kommunikationer 29 januari 2015, § 8.

Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott 2015-02-17, § 16.

Utskottet för infrastruktur och kommunikationers beslut

Utskottet för infrastruktur och kommunikationer föreslår Regionala utvecklingsnämnden att föreslå Regionfullmäktige

1. Taxan för Norrlandsresan revideras med 2,8 % avseende enkelbiljetter och rabattkortsresor samt med 4,5 % avseende periodkort,
2. Taxan knyts till KPI för årlig justering. Justering neråt ska inte göras,
3. Beslutet verkställs från och med 1 juli 2015,
4. Beslutet verkställs under förutsättning att samtliga Kollektivtrafikmyndigheter i de fyra nordligaste länen fattar likalydande beslut.

REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTTS BESLUT

Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott föreslår regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionfullmäktige

1. Taxan för Norrlandsresan revideras med 2,8 % avseende enkelbiljetter och rabattkortsresor samt med 4,5 % avseende periodkort,
2. Taxan knyts till KPI för årlig justering. Justering neråt ska inte göras,
3. Beslutet verkställs från och med 1 juli 2015,
4. Beslutet verkställs under förutsättning att samtliga Kollektivtrafikmyndigheter i de fyra nordligaste länen fattar likalydande beslut.

Förslag till beslut på mötet

Susanné Wallner (M) yrkar på att attsats 2 i liggande förslag tas bort.

Jörgen Blom (V) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer Susanné Wallners yrkande mot Jörgen Bloms yrkande och finner att regionala utvecklingsnämnden bifaller liggande förslag.

REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDENS BESLUT

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionfullmäktige

1. Taxan för Norrlandsresan revideras med 2,8 % avseende enkelbiljetter och rabattkortsresor samt med 4,5 % avseende periodkort,
2. Taxan knyts till KPI för årlig justering. Justering neråt ska inte göras,
3. Beslutet verkställs från och med 1 juli 2015,
4. Beslutet verkställs under förutsättning att samtliga Kollektivtrafikmyndigheter i de fyra nordligaste länen fattar likalydande beslut

Susanné Wallner (M), Stefan Nilsson (KD), Joel Nordkvist (M), Carina Asplund (C) och Jörgen Larsson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Beslutsunderlag

Prislista Norrlandsresan 20150120

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Utdrag till

Områdeschef Infrastrukturer och kommunikationer; Regionala utvecklingsnämnden

29. Varumärkesarkitektur för Region Jämtland Härjedalen (RS/100/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-03-25—26, § 84 Varumärkesarkitektur för Region Jämtland Härjedalen

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen ansvarar för det organisatoriska varumärket men har även det yttersta ansvaret för platsens varumärke. För att få fler människor att flytta hit, väljer att jobba hos oss, företag att etablera sig här och fler ska besöka regionen krävs att organisationen arbetar aktivt med sitt varumärke. En central fråga handlar då om vilken strategi som används för att profilera organisationen.

Strategin som föreslås för Region Jämtland Härjedalen kallas för modervarumärke. Det betyder att organisationens samtliga enheter och verksamheter marknadsförs (samprofileras) under samma paraply och logotyp. Det innebär att enskilda verksamheter fortfarande kan ha kvar sitt namn - exempelvis Birka Folkhögskola, Folkvandvården eller Zätagränd – men inte använda egen logotyp.

Modervarumärkesstrategi är vanligt förekommande i offentlig sektor och fördelarna med strategin är att den är kostnadseffektiv och skapar goda förutsättningar för att öka organisationens synlighet och tydlighet. Den bidrar också till förståelse – intern såväl som extern - för att Region Jämtland Härjedalens verksamhet är omfattande och kompetent.

Varje nu existerande varumärke i portföljen behöver utvärderas. Ansvarig för utvärderingen är respektive förvaltningschef. Undantag från modervarumärkesstrategin sker endast i de fall där Region Jämtland Härjedalens inflytande – i form av ägande eller annat – är mindre än 50 procent.

Beslutsunderlag

Beskrivning av varumärkesarkitektur samt rekommendation om varumärkesstrategi från upphandlad konsult.

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Region Jämtland Härjedalen antar en modervarumärkesstrategi, det vill säga att ett varumärke och en logotyp används för alla kärnverksamheter inom Region Jämtland Härjedalen.
2. Undantag från modervarumärkesstrategin beslutas av regionstyrelsen.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Region Jämtland Härjedalen antar en modervarumärkesstrategi, det vill säga att ett varumärke och en logotyp används för alla kärnverksamheter inom Region Jämtland Härjedalen.
2. Undantag från modervarumärkesstrategin beslutas av regionstyrelsen.

30. Grafisk profil för Region Jämtland Härjedalen (RS/426/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-03-25—26, § 85 Grafisk profil för Region Jämtland Härjedalen

Ärendebeskrivning

Två organisationer har blivit en och det nybildade varumärket Region Jämtland Härjedalen kommer att ansvara både för det organisatoriska varumärket men även ha det yttersta ansvaret för platsens varumärke.

Den nya organisationen kommer att kommunicera en mängd olika budskap via ett stort antal olika kanaler. Genom att använda sig av ett gemensamt grafiskt bild- och formspråk, trots alla olika ansvars- och kompetensområden inom organisationen, ökar vi chansen att synas i omvärldens allt större informationsutbud.

En grafisk profil ska förutom att ge en gemensam samlad grafisk bild även visuellt förstärka och förtydliga en organisations vision och styrkor. Denna grafiska profil kommer därför att kompletteras efter att organisationen tagit fram en varumärkesstrategi med tillhörande vision, kärnvärden och positionering för Region Jämtland Härjedalen. Exempel på vad som kan komma att kompletteras senare är eventuella effekttypsnitt, dekormönster, tydligare bildspråk och övriga parametrar som gör att vi kan bli ännu tydligare i vad vårt varumärke står för.

Beslutsunderlag

Grafisk profil för Region Jämtland Härjedalen.

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Grafisk profil för Region Jämtland Härjedalen antas.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Grafisk profil för Region Jämtland Härjedalen antas.

31. Svar på motion från Monalisa Norrman (V) om förändringar i beviljade assistanstimmar i länet (RS/76/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-03-25—26, § 91 Svar på Motion från Monalisa Norrman (V) om förändringar i beviljade assistanstimmar i länet.

Ärendebeskrivning

Monalisa Norrman (V) har lämnat en motion angående förändringar i beviljade assistanstimmar i länet. I motionen framförs synpunkter på att det vore av stort värde att veta vilka förändringar som skett under en treårsperiod i beviljat antal timmar assistans och på vilka grunder ändringar gjorts både i Försäkringskassans beslut och i de kommunala besluten. Motionärerna önskar också att analysen ska beskriva om minskat antal assistanstimmar ersatts med SoL-insatser av olika slag. Motionärerna föreslår att en utredning företas i länet som kartlägger detta.

Under våren 2015 kommer befolkningsenkäten Hälsa på lika villkor att analyseras bl a avseende livssituation och hälsa för kvinnor, män, flickor och pojkar med funktionsnedsättning. Motionärerna anser att det som ett komplement till den analysen är viktigt med information om förändringar av assistanstimmar över tid. Det skulle ge en bättre bild av deras situation i länet.

I det nyligen beslutade måldokumentet Gemensam hälso- och sjukvårdspolitik i Jämtlands län 2014-2025 anges personer med funktionsnedsättning som en viktig målgrupp för att förbättra både psykisk hälsa, trygghetsskapande och hälsofrämjande levnadsvillkor och samordnad och tillgänglig hälso- och sjukvård. Därför är det intressant om motionärens önskemål om utredning görs så att den finns tillgängligt tillsammans med resultat från analys av Hälsa på lika villkor 2014 för dessa.

Beviljande assistanstimmar i länet är dock i första hand ett primärkommunalt ansvar, men det skulle vara av intresse för Region Jämtland Härjedalen att se den sammantagna bilden för hela Jämtlands län.

I januari lämnade regionstyrelsen ärendet till Regionens samverkansråd för yttrande. Rådet beslutade den 16 februari att de ställer sig bakom förslaget att en utredning ska göras under förutsättning att det inte innebär merarbete eller extra kostnader för kommunerna eller för Region Jämtland Härjedalen.

Beslutsunderlag

Motion från Monalisa Norrman (V) om förändringar i beviljade assistanstimmar i länet
Protokollsutdrag från Regionens samverkansråd 2015-02-16, § 10

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen bifalls.

Yrkande

Christer Siwertsson (M) yrkar följande:

Yrkar avslag på motionen gå grund av att detta är en kommunal fråga och ligger inte inom Region Jämtland Härjedalens ansvarsområde.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag och Christer Siwertssons (M) yrkande och finner regiondirektörens förslag antaget.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen bifalls.

Reservation

Christer Siwertsson (M), Susanné Wallner (M), Jan-Olof Andersson (M), Eva Hellstrand (C) och Thomas Andersson (C) reserverar sig till förmån för Christer Siwertssons yrkande.

32. Svar på motion från Thomas Andersson (C) om satsning på förnybar solenergi (RS/471/2015)

Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2015-03-25—26, § 92 Svar på motion från Thomas Andersson (C) om satsning på förnybar solenergi.

Ärendebeskrivning

Thomas Andersson (C) har lämnat en motion till regionfullmäktige om satsning på förnybar solenergi.

Solceller och solfångare är ett mycket bra alternativ att producera energi på och framför allt har solceller utvecklats till ett mycket bra alternativ att producera energi på som fastighetsenheten inom Region Jämtland Härjedalen med stort intresse följer utvecklingen av.

Solfångare, som värmer varmvatten, är en teknik som nyttjats i många år med blandat resultat. Tekniken är väl utprovad och passar bäst i anläggningar som inte är kopplade till fjärrvärmeförsörjning. Fastighetsenheten har genom åren tittat på ett antal möjliga solfångarinstallationer inom vårt fastighetsbestånd med de har tyvärr inte varit ekonomiskt genomförbara i förhållande till den teknik som krävts.

Solceller, som producerar el, är produkter som den senaste tiden utvecklats mycket snabbt, sjunker i pris och tekniken blir mer och mer intressant. Tyvärr är det ännu inte möjligt att räkna hem anläggningar utan bidrag. Bland annat Västernorrland och Västra Götaland har satsat på tekniken och installerat anläggningar i större skala vars erfarenheter och utvärderingar vi följer.

Region Jämtland Härjedalen har egen vindkraftproduktion som idag täcker en stor del av elbehovet, vissa dagar till och med 100%. Ytterligare elproduktion via till exempel en solcellsanläggning skulle därmed inte kunna nyttjas fullt för eget behov. Regelverket säger att vi inte får behålla den skattesubvention vi har idag på vindkraftproduktionen om vi säljer eventuellt överskott på marknaden. Bland annat av den anledningen är det i dagsläget mycket svårt för Region Jämtland Härjedalen att räkna hem nya anläggningar med egenproducerad el.

Fastighetsenheten arbetar dagligen med energibesparing och följer självklart utvecklingen inom förnyelsebar energi för att klara och helst överträffa våra energisparmål.

Däremot är förutsättningarna för Landstingsbostäder att använda solceller eller solfångare annorlunda eftersom de inte är anslutna till Region Jämtland Härjedalens vindkraftproduktion. Det måste vara samma organisationsnummer som levererar och tar ut egenproducerad energi för att erhålla skattereduktion.

Beslutsunderlag

Motion från Thomas Andersson (C) om satsning på förnybar solenergi

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen avslås.

Yrkande

Thomas Andersson (C) yrkar bifall till motionen.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag och Thomas Anderssons (C) yrkande och finner regiondirektörens förslag antaget.

REGIONSTYRELSENS BESLUT

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen avslås.

33. Valärenden 2015 (RS/1/2015)

1. Regionstyrelsen: Fyllnadsval av ersättare för tiden tom 2018-12-31 för Victor Eriksson (M) som avsagt sig uppdraget
2. Norrtåg AB: Val av 2 ledamöter, 1 ersättare, 1 ombud och 1 ombudersättare för tiden tom 2019-06-30
3. Regionens Pensionärsråd: Fyllnadsval av ersättare för tiden tom 2018-12-31 för Lillemor Brandum (KD) som avsagt sig uppdraget
4. Förvaltningsrätten i Härnösand, övriga mål: Fyllnadsval av nämndeman för tiden tom 2015-12-31 för Bashira Fakhreddine (S) som entledigas från uppdraget som nämndeman
5. Förvaltningsrätten i Härnösand, övriga mål: Fyllnadsval av nämndeman för tiden tom 2015-12-31 för Hans Klaesson (M) som entledigas från uppdraget som nämndeman

34. Svar på interpellationer och frågor (RS/13/2015) ()